TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-02-12

TRN 2015-0015

Handläggare:
Ulrika Palm

Tillväxt- och regionplanenämnden

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050

Ärendebeskrivning

Ärendet omfattar ett förslag till regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050, som ska antas enligt plan- och bygglagens (2010:900) planprocess för en regionplan. Ett utställningsförslag har varit utsänt på remiss under perioden 27 juni-3 november 2017. Runt 150 remissvar har inkommit som har legat till grund för omarbetningar till slutligt planförslag.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, TRN 2015–0015, TRN2017-0052, 2018-02-12
Förslag till Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050 (TRN 2015–0015), 2018-02-12
Bilaga 1, Förslag till plankarta till Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050
Bilaga 2, Förslag till övriga kartor till Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050
Bilaga 3, Förslag till tabell 5 till Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050
Utställningsutlåtande RUFS 2050 (TRN 2017–0052), 2018-02-12

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta

att godkänna utställningsutlåtande RUFS 2050.

att föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige att godkänna Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUFS 2050 och anta planen som regionplan för Stockholm län.

att föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige att uppdra åt Tillväxt- och regionplanenämnden att löpande följa upp Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050 samt att årligen lämna en samlad rapport över utvecklingen till landstingsfullmäktige.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Den regionala utvecklingsplanen är ett långsiktigt strategiskt policydokument som tas fram inom ramen för landstingets uppdrag som regionplaneorgan enligt lagen (1987: 147) om regionplanering i Stockholms län, och antas som en regionplan enligt plan- och bygglagen (2010:900). Det övergripande syftet med planen är bidra till att regionen i samverkan mellan flera olika aktörer arbetar för att Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva storstadsregion. Arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsplan har pågått sedan landstingsfullmäktige fattade beslut om att inleda arbetet i december 2014.

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen har, utifrån det av Tillväxt- och regionplanenämnden beslutade utställningsförslaget för RUFS 2050, samt de under utställningsperioden inkomna synpunkterna, arbetat fram ett slutligt planförslag för RUFS 2050. Inkomna synpunkter samt kommentarer till dessa redovisas i det bilagda utlåtandet. Det slutliga planförslaget bygger vidare på utställningsförslaget av RUFS 2050 men med delvis omarbetade texter efter inkomna synpunkter under utställningen, samt vissa justeringar av den regionala struktur som är redovisad som rumslig inriktning och plankarta för Stockholmsregionens rumsliga utveckling mot 2050.

Bakgrund

Den senast antagna regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2010, är den sjätte regionplanen i Stockholmsregionen. Eftersom en regionplan enligt PBL tidigare var giltig under sex år upphörde RUFS 2010 formellt att gälla från september 2016. Principerna och inriktningen i RUFS 2010 har dock ändå varit vägledande i det regionala planerings- och utvecklingsarbetet sedan dess.

Landstingsfullmäktige fattade beslut om att inleda arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsplan i december 2014. Planprocessen för att ta fram en ny regionplan följer plan- och bygglagen (2010:900) och innehåller flera delmoment. Den 20 augusti 2015 godkände Tillväxt- och regionplanenämnden, TRN, ett program för ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050. I programmet pekades riktningen ut för arbetet fram till ny antagen plan. Arbetet med att ta fram ett samrådsförslag pågick hösten 2015 och vintern 2016. Samråd om RUFS 2050 pågick mellan april och september 2016. Samrådsförslaget skickades till ca 600 regionala aktörer och svar kom från ca 220 av dessa remissinstanser. Synpunkterna sammanställdes i en samrådsredogörelse som godkändes av TRN i februari 2017.

Under hösten 2016 och våren 2017 arbetades ett utställningsförslag fram baserat på samrådets synpunkter. TRN beslutade den 8 juni 2017 att godkänna utställningsförslaget och att genomföra en utställning under perioden 27 juni – 3 november 2017.

Under hela planprocessen har en dialog pågått med en bred krets av externa aktörer, bland annat länets kommuner, länsstyrelsen och andra statliga myndigheter, regionala organ i östra Mellansverige, regionala intressenter inom förvaltning, akademi och näringsliv samt intresseorganisationer och representanter för civilsamhället. Syftet har varit att diskutera Stockholmsregionens långsiktiga utveckling och möjliggöra för att den regionala utvecklingsplanen att vara såväl känd, förankrad och gemensam, liksom användbar och ett verktyg för att i samverkan genomföra regionala prioriteringar i syfte att uppnå planens långsiktiga mål. TRN har också, både under samrådet och under utställningsfasen, haft en omfattande dialog med politiska representanter från alla länets kommuner.

Ett slutligt förslag till ny regional utvecklingsplan RUFS 2050 har nu utarbetats utifrån utställningens synpunkter från cirka 150 remissinstanser, inklusive Stockholms läns alla kommuner, och förväntas antas i landstingsfullmäktige den 12 juni 2018. Enligt PBL (2010:900) kommer den nya planen att gälla i åtta år från att den har vunnit laga kraft, vilket den automatiskt gör den dag som regeringen beslutar att inte överpröva planen, eller senast tre månader efter planens antagande.

Överväganden

Förslagets syfte

Den regionala utvecklingsplanen är ett långsiktigt strategiskt policydokument som tas fram inom ramen för landstingets uppdrag som regionplaneorgan enligt lagen (1987: 147) om regionplanering i Stockholms län, och kommer att antas som en regionplan enligt plan- och bygglagen (2010:900). Det övergripande syftet är att regionen i samverkan ska arbeta för att Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva storstadsregion.

RUFS 2050 är ett verktyg för det regionala utvecklingsarbetet. Den vägleder regionens aktörer mot gemensamt formulerade mål och utgör därför en viktig grund för den strategiska planeringen i landstinget och i länets kommuner samt för länsstyrelsen och andra nationella myndigheter. Landstingets regionplanering sker i bred samverkan med andra aktörer.

Förslagets framtagande

Utställningen har givit stöd för planens inriktning och för att genomföra vissa förtydliganden och förbättringar i den kommande regionala utvecklingsplanen RUFS 2050. I det bilagda utställningsutlåtande beskrivs såväl remissinstansernas synpunkter som hur förvaltningen har valt att omhänderta dem i det bilagda planförslaget.

Förslagets innehåll

RUFS 2050 pekar ut den långsiktiga riktningen för Stockholmsregionen med syfte att säkerställa att rätt saker initieras i närtid för att långsiktiga mål och största regionala nytta ska uppnås till 2050. På regional nivå sammanvägs både rumsliga frågor och tillväxtfrågor. Sammanfattningsvis är den rumsliga inriktningen i RUFS 2050:

- Stadsutveckling i de bästa kollektivtrafiklägena
- Sammanlänkade regionala stadskärnor
- Resurseffektiva system för människor och gods
- Sammanhängande grönstruktur och robust vattenmiljö
- Starka kopplingar mellan stad och land
- Tillgängliga innovations-, företags- och beslutsfattarmiljöer

Planen pekar ut fyra långsiktiga mål mot 2050:

1. En tillgänglig region med god livsmiljö.
2. En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region.
3. En ledande tillväxt- och kunskapsregion.
4. En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp.

Till de långsiktiga målen finns sexton kvantifierade delmål att uppnå till år 2030 samt åtta regionala prioriteringar att fokusera på under planens giltighetstid 2018–2026.

Planförslaget innehåller följande delar:

1. Nuläge och utmaningar
2. Vision, mål och prioriteringar
3. Regional rumslig struktur, inklusive plankarta
4. Tematiska frågor
5. Uppföljning och lärande
6. Samlad bedömning av den regionala utvecklingsplanens konsekvenser

Genomförande och uppföljning

Efter planens antagande behöver regionens aktörer samverka för ett kraftfullt genomförande av RUFS 2050. Till grund för detta arbete finns de olika delarna i planen, där de regionala prioriteringarna, de regionala ställningstagandena och förhållningssätten till plankartan är de viktigaste elementen. Landstingets Mål och budget 2018 pekar på att det är avgörande för både trovärdigheten och ett kraftfullt genomförande att landstingets nämnder och länets övriga aktörer delar målbilden, stärker inriktningen och är aktiva i genomförandet av planen utifrån sina respektive ansvarsområden. Landstingets nämnder och styrelser ska därför i sin verksamhetsplanering formulera egna tillväxtuppdrag utifrån den regionala utvecklingsplanens mål och ambitioner, samt delta aktivt i dess genomförande[1]. Förvaltningen ser det därför som önskvärt att landstingsstyrelsen och lands-tingsfullmäktige i sin beredning av ärendet tydliggör hur nämnder och bolag ska arbeta med genomförandet av RUFS 2050.

Under 2018 sker en fortsatt dialog på mellan viktiga aktörer i regionen om genomförandet av de regionala prioriteringarna. Ett viktigt nästa steg är att nå överenskommelser om rollen som sammankallande aktör för respektive regional prioritering. Landstinget kommer i de olika prioriteringarna att ingå såväl som sammankallande som medverkande aktör, men kommer också att ta ett särskilt ansvar för koordinering mellan prioriteringarna.

Landstinget ansvarar också för att det sker en årlig uppföljning av bland annat de i planförslaget uttalade 16 delmålen mot 2030. Uppföljningen av genomförandet föreslås att redovisas i en årligt återkommande rapport till landstingsfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Genomförandet av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050, och därtill hörande strategiska dokument, förutsätter att landstinget deltar i arbetet med de regionala prioriteringarna och aktivt följer utvecklingen i regionen. Detta kommer att ta personella och ekonomiska resurser i anspråk vilket ska hanteras inom ramen för av landstingsfullmäktige beslutad budget.

Genomförandet förutsätter också att landstinget beaktar och tar utgångspunkt i RUFS 2050 i den långsiktiga planeringen av sin verksamhet. Vilka ekonomiska konsekvenser det innebär beror på landstingets förmåga att, på egen hand och i samverkan med andra berörda aktörer, identifiera och genomföra resurseffektiva åtgärder. De ekonomiska konsekvenserna påverkas

[1] Sid 155 i Stockholms läns landstings Mål och budget 2018.

även av vilka åtgärder som vidtas av andra berörda aktörer på såväl lokal, regional, nationell och internationell nivå.

För att landstingets och regionens resurser ska användas effektivt ska landstingets åtaganden i genomförandearbetet vara tydligt kopplade till landstingets uppdrag och väl avvägda i förhållande till landstingets ekonomiska förutsättningar och möjlighet att resurseffektivt påverka måluppfyllelse. Åtgärder och investeringar ska identifieras, prioriteras, beslutas och genomföras inom ramen för landstingets budgetprocess och investeringsprocess.

Miljökonsekvenser av beslutet
En regional utvecklingsplan omfattas av krav på miljöbedömning enligt miljöbalken (1998:808) och inom ramen för planprocessen har en samlad konsekvensbedömning genomförts som också belyser planens påverkan och konsekvenser ur ett miljöperspektiv.

Därmed kan också sägas att i enlighet med landstingets miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021, har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att ytterligare en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Ulrika Palm
Regionplanerare